

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

לחרדה גדולה ולקבוצת ביתר ראשינה, אברהם שייך, בשער האדרי של הגליון הבאה סידרת המועמדות השישית לתחרות. מלכת המזבז 1958. בשער הגליון: אלימ' שמזאל סחר, מנהל נבחרת ישראל בכדורגל.

גליון. העולם הזה, שראדהאר השבוע לפני 25 שנה בדיוק, עסק בכתיבת-שער שלו ב.חיסת מוקיו — בחידורוה של ניבחרת ישראל במהלך מישחקרמוקיו. הכתבה גם התייחסה למוסר הרור של חברי הנבחרת הישראלית בכדורגל. כתבה מרכזית בגליון, תחת הכותרת. פושעים מיוחסים, הקרשה לניצול לרעה של סמכויות נשיא המדינה, והתערבותו הסרת-התקדים בחנינת פושעי צווארון לבן, שהשילטון חסך ביקרם. תחת הכותרת, חבר בדיוסף שגרשם מסוי הובא סיפורו של הרגה-מלכות העברי הראשון, שלמה בדיוסף, של שותפו

טנקים בביירות ★ המיקצוע השני ★ דויד בן גוריון וחיים

ארלוזורוב ★ אברהם שלונסקי מביע דעתו על משה דיין

העולם הזה: 1081. תאריך: 18.6.1958

העם

בארזים ופלה שלהבת

מאז ימי הכנענים, שישבו בכל הארץ מאגריית השוכנת בצפון סוריה ועד באר-שבע בנגב, היו ארץ-ישראל ולכונן יחידה אחת. נהיה עמרו יחדיו מול המצרים והאשורים, הפליגו יחדיו לארץ אופיר, נהנו יחדיו מתמיכת כורש מלך פרס, היוו יחדיו בסיס לממלכת הצלבנים. מארוי הלכנו נבנה בית-המיקרש.

השבוע היה נדמה, כאילו שתי הארצות שכנו בכוכבים שונים. כביירות, אחת הערים העתיקות ביותר בעולם, רעמו הטנקים, טירטרו המקלעים. ממשלת-מיעוט נתמכת על-ידי המערב, עמדה בהגנה נואשת מול תנועת מרי תוקפנית, שאיחדה מוסלמים, נוצרים ודרוזים, השליכה את ידה על גמאל עכבא-אל-נאצר וקיוותה לסעד סוכייטי.

שום דבר שנעשה בישראל כמשך שבוע זה — 168 שעות גורליות לעתיד המרחב — לא היה לו קשר כלשהו עם מאורעות הלכנון. כאילו התרחש הדבר בקוטב הרומי.

אולם רק טיפש יתייחס בשלוות-נפש לאסון שכנו. השלהבת שנפלה בארזים, עולה לאחוז בנקל באוובי-הקיר של ישראל.

המשק

המשכורת השניה

האזרח הישראלי מוציא יותר כסף מכפי שהוא מרוויח. לפי סטטיסטיקה אחת, הפער הוא כ-20% ל"י לחודש. לפי חשבון אחר הוא מגיע ל-100% ל"י

— לעומת הכנסה ממוצעת בחודש של 200 ל"י, מגיעה ההוצאה כמעט ל-300 ל"י. החירון הלאומי: מניין בא הכסף? עבודה מן הצד. חלק מן הפער כוסה

בן-יוסף אחרי המוות תמונה יחידה במינה של שלמה בן-יוסף, תרנג' שנקבר בראש-מינה, ב-1938, על צווארו של בן-יוסף נראים עדיין סימני חבלת-התליה. תמונה היסטורית זו תועמדה לרשות העולם הזה לפני 25 שנה על-ידי מכון ז'בוטינסקי.

על-ידי הפיצויים האישיים מגרמניה, שהגיעו בשנה שעברה ל-46 מיליון דולר. אולם החלק הארי בא, בלי ספק, ממקור לגמרי אחר: המש' כורת השנייה של העוכר. לגמ' מיקצועות שלמים, עבודה שנייה — אחרי העבודה העיקרית — היא דבר מקובל. היא באה לא רק כדי להגדיל את ההכנסה ברוטו של אב המישפחה, אלא גם כדי להשיג הכנסה נקייה, אפשרות רבה לרמות את מס-ההכנסה לגבי משכורתו העיקרית, שממנה מנוכה המס אוטומטית, אפשר לעשות זאת בהכנסות נוספות.

כך עובדים כמעט כל המורים במתן שיעורים פרטיים, מבלי ששילטונות המס יכולים לברוק זאת. כמעט כל מנהלי-החשבונות עוסקים בעבר דות מן הצד במיקצועם. הוא הרין לגבי רובם של העיתונאים בישראל, העוסקים מן הצד ביחסי ציבור, פירסום, בכיתביעת מיקצועיים, בכתיבת מאמרים לעיתונות-יחזין. שחקני התיאטרון מופי עים בנשפים ציבוריים ופרטיים, פועלים עובדים בשירותים אחרי שעות העבודה.

ההוכחה: בעוד שהשכר הממוצע עלה בשנה שעברה ב-9% בלבד, הרי עלתה ההכנסה הפרטית הפנוייה (אחרי תשלום מיסים) כממוצע ב-13.6% לנפש.

מנפטי לחשמל. לאן הלך הכסף של המיש' פחה הישראלית הממוצעת? קובע הרו"ח של בנקי-ישראל: התצרוכת עברה מסיגריות וזלות ליקרות, מכרטיסי-קולנוע וזולים ליקרים, מלחם אחיד ללחם לבן, ממוזני-יבוא וזל לתוצרת חקלאית מקומית יקרה (פירות וירקות), משימוש בנפט לחשמל וגזאז.

אולם עיקר ההוצאה הנוספת הלך למצרכים בנייקי-מא: מקררים חשמליים (170 אלף בכל הארץ), כידיים לגזאז וכ'.

מפלגות

שתי הפגנות

25 שנה אחרי שגורו היריות הקטלניות שהפילו את חיים ארלוזורוב, ערכו מוסדות מפא"י וההסתדרות את התנועות השיגרתיות של אוכרה

השווד בתחתונים

אחרי שישיב 16 ימים במעצר, הובא המושע רבי הפעלים לחידוש מעצרו, כדי לאפשר למישטרה לחשלים את חקירתה. השופט ווהר נענה לבקשת המישטרה וחידש את פקודתו האוסרת למרסס כל חומר על זהות האיש או מעשיו. בתמונה: המושע המיוחס' תחתונים.

והספר. רוב הנואמים דאגו שלא לסכך את עצמם בוויכוח ההיסטורי בין ארלוזורוב ובן-גוריון. אפילו משה שרת, מזכירו של ארלוזורוב במחלקה המדינית של הסוכנות, שסולק בידי בן-גוריון, הטביע בים של מלל הסרת-תוכן כל רמז על הריקב שהטיל את צילו על הימים האחרונים של המנהיג הגדול.

רק שני צלילים צרמו להארמוניה בגל ההספרים לאיש שהיה בחייו "ריסונאנס" בי תנועת-הפעלים. האחר סופק על-ידי בן-גוריון עצמו: הוא נמנע מלהשתתף אף באחד מכל ההספרים והאוכרות. היתה זאת הפגנה גלויה נגד האיש שהריגתו פתחה בפני בן-גוריון את הדרך לשילטון באומה.

הצליל השני סופק על-ידי פינחס לבון, תלמידו ושותפו הקרוב של ארלוזורוב. כנאום בוועד-הפעל הציני השמיע רמזים שקופים, שהצטרפו להפגנה ברורה נגד בן-גוריון.

בגיל 20 היה כבר (ארלוזורוב) מבוגר וכשל למילו התפקידים הקשים ביותר, אמר, בגיל שלושים הגיע להנהגת האומה. אל מה היה מגיע אליו חי איתנו היוסם מה היה נוף תנועתנו ומרי-נתנו, אילו ענק זה היה ממשיך בעלייתו המסחררת — כל אחד מאתנו יכול לנחשו" אמר לבון.

הנוכחים נחשו כליבם. התשובה נתבקשה מעצמה: נוף התנועה והמדינה היה שונה מאוד אילו היה ארלוזורוב כיום ראש-הממשלה, ולא בן-גוריון. אולם לבון לא הסתפק בזה. "עשרים וחמש שנים עברו מאז הריצח... ועדיין מקומו שנתפנה נשאר ריק, ועוד לא קם לנו מנהיג כעל שיעור כקומתו" קרא.

מכיוון שמקומו של ארלוזורוב נתפס על-ידי איש הסבור בהחלט שהוא מגיע — ואף עולה — על שיעור קומתו של קודמו, היתה זאת הכרזה נועזת מאוד.

הדיבריה ה-11. אולם העובדה הבולטת ביותר השבוע היתה אחרת: בכל האוכרות וההספרים לא הזכיר אף לא איש אחד, אף לא במילה אחת, את העניין המרכזי בחייו של ארלוזורוב: שאיפתו לשלב את התנועה הלאומית הערבית עם התנועה הלאומית העברית בתנועת-שיחרור שמיית משותפת. האיפול המוחלט שהר טל למחרת הריצח על צד עיקרי זה של השקפת ארלוזורוב, נשאר שריר וקיים גם כעבור 25 שנה. היה זה כאילו נערכה אוכרה למשה רבנו, מבלי להזכיר את עשרות הדיברות.

אנשים

● ח"כ יוסף אלמוגי, בתשובה לרשיטו של משה דיין לערוך קיצוצי ייעול: אני מיעץ לכל חברי המיפלגה המברכים על פיטורי ייעול לייעל את מוחותיהם תחילה.

● המשורר אברהם שלונסקי, על ריעותיו של דיין: אם מדינת ישראל איננה בת הצינונות ואם צה"ל אינו בן הפלמ"ח, אז גם משה דיין אינו בן הנלל.

● ח"כ יוסף סרלין: לקראת הבחירות פותחת מפא"י סופרמרקט ענקי ומכטיחה את הכל לכל, היא בעד ונגד סובסידיות, בעד ונגד פיתוח. בעד ונגד הנח"ל.

● הפרופסור ישעיהו לייבווביץ, כשהת-בקש לנאום על היישגי המדינה: מהז למדינה יש היישגים?

● טענות מרות היו בפי ח"כ מפא"י יוסף אלמוגי נגד ראש-הממשלה דויד בן-גוריון. קבל אלמוגי: אי-אפשר לרבר עם בן-גוריון, כאשר אני מוומן לשיחה אצלו למשך שעה, אני יודע מראש שהוא ידבר 55 דקות ואני רק 5.